

RICHTLIJNEN BIJ HET GEBRUIK VAN TOLKUREN VLAAMSE GEBARENTAAL (VGT)

Leerlingen en studenten met een auditieve handicap die les volgen in het gewoon onderwijs en cursisten met een auditieve handicap die les volgen in het volwassenenonderwijs komen in aanmerking voor door de overheid gefinancierde tolkuren Vlaamse Gebarentaal (VGT) en/of schrijftolkuren. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan en de procedure om deze tolkuren bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan te vragen, worden voor het gewoon basis- en secundair onderwijs beschreven in de omzendbrief “Ondersteuning van leerlingen/studenten met een auditieve handicap in het gewoon basis-, secundair onderwijs”¹, voor het volwassenenonderwijs in de omzendbrief “Speciale onderwijsleermiddelen in het volwassenenonderwijs”².

In dit document worden de modaliteiten toegelicht, die hierbij in acht genomen moeten worden. Deze modaliteiten verschillen van deze die gelden voor het gebruik van de schrijftolkuren. Het is van belang dat u deze richtlijnen aandachtig leest en opvolgt. Gelieve ook alle belanghebbenden in kennis te stellen van de inhoud van deze richtlijnen.

1. ORGANISATIE

De school voor gewoon onderwijs of het centrum voor volwassenenonderwijs is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van de door AgODi toegekende tolkuren Vlaamse Gebarentaal (VGT). De contactpersoon van de school vraagt de tolken aan bij het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw (CAB) en last indien nodig de tolken af. De tolken zijn zelf verantwoordelijk voor het opsturen van de maandstaten naar het CAB. De leerlingen, studenten en cursisten en de ouders hebben ook zelf een verantwoordelijkheid inzake het gebruik van de tolkuren. Van hen wordt verwacht dat zij efficiënt met de toegekende tolkuren omgaan, zodat de toekenning in de toekomst niet in het gedrang komt (zie verder punt 5 en 6).

2. GEBRUIK VAN DE TOLKUREN VLAAMSE GEBARENTAAL

Iedere leerling, student of cursist die een toekenning voor tolkuren krijgt, kan deze tolkuren vrij inzetten tijdens de periode waarvoor de toekenning geldt. Meestal gaat het om een volledig school- of academiejaar. De leerling, student of cursist is daarbij vrij om de uren in te zetten naargelang de behoeften van het moment. Het maximum aantal tolkuren dat per onderwijsniveau op jaarbasis is voorzien, mag uiteraard niet overschreden worden, evenals het totaal aantal beschikbare tolkuren.

De school en de leerling, student of cursist en/of zijn ouders zijn het best geplaatst om te oordelen over de inzet van tolkuren voor bepaalde vakken en activiteiten. De tolkuren kunnen gebruikt worden tijdens alle schoolgebonden activiteiten die door de school worden

¹ [Omzendbrief NO/2009/02](#)

² [Omzendbrief VWO/2009/01](#)

georganiseerd en die deel uitmaken van het normale onderwijsproces en leerplan van de leerling, student of cursist. De school beslist autonoom over de al dan niet toelaatbaarheid van de inzet van tolken tijdens examens of andere evaluatiemomenten. Het gebruik van deze uren wordt enkel toegestaan bij de verplichte contactmomenten. Deze staan vermeld in de engagementsverklaring van de school. [Afwijkingen zijn uiteraard mogelijk en kunnen via mail aangevraagd worden bij de cel Speciale Onderwijsleermiddelen](#). De toegekende tolkuren vanuit onderwijs kunnen niet gebruikt worden tijdens opendeurdagen van de school.

Tolkprestaties die niet exact één of meerdere uren duren, worden per uur afgerond. Een volledig lesuur of een volledige lestijd wordt gelijkgesteld aan een tolkuur.

Voor één tolkmoment kunnen twee tolken (VGT en/of schrijftolken) tegelijkertijd ingezet worden. De school of het cvo en de leerling, student of cursist maken zelf de afweging of en wanneer er twee tolken nodig zijn en vragen die aan bij het CAB. De uren die door twee tolken tegelijk worden ingevuld, worden dubbel aangerekend aan de leerling, student of cursist wat betreft het aantal verbruikte tolkuren.

Bij het gebruik van de tolkuren waakt de school - er steeds over dat een tolk niet tezelfdertijd een GON-opdracht kan uitvoeren en als tolk VGT kan fungeren.

[Op de website van het CAB vindt u meer informatie over het gebruik van de tolkuren.](#)

[Info over het gebruik van O- en VO-uren in VGT](#)

[Info over het gebruik van O- en VO-uren in Nederlands](#)

3. AFRONDING TOLKUREN

Zoals aangehaald in punt 2 wordt een volledig lesuur of een volledige lestijd gelijkgesteld aan een tolkuur. Er geldt een afronding per uur, m.a.w. elk begonnen uur wordt naar boven afgerond.

[Pauzes mogen naargelang de keuze van de leerling, student of cursist al dan niet mee opgegeven worden, maar een tolkopdracht van eenzelfde tolk bij eenzelfde leerling voor aaneengesloten lestijden, al dan niet onderbroken door een kleine pauze \(speeltijd\) wordt beschouwd als één tolkopdracht. De reële middagpauze in de school schort altijd de berekening van de tolkuren op. Dit betekent dat de voormiddagprestatie aan de middagpauze stopt en daar wordt afgerond. De namiddagprestatie begint na de middagpauze en wordt eveneens afgerond. Ook hier gelden de afrondingsregels per uur.](#)

Zodra een nieuwe tolk begint, start ook een nieuwe prestatie met eigen afronding.

Bij het maken van de berekening geldt het begin- en einduur dat door de school wordt aangevraagd. Ook hier gelden de afrondingsregels per uur.

De aanvrager bepaalt altijd zelf binnen welke tijdspanne de tolk nodig is, ook al komt dit niet overeen met de vakken of lesuren. De aangevraagde tijd primeert steeds en moet gerespecteerd worden.

4. AANVRAGEN VAN EEN TOLK VGT

De tolk wordt via de interactieve webapplicatie www.tolkaanvraag.be aangevraagd bij het tolkenbureau CAB (Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw) dat in Vlaanderen verantwoordelijk is voor het uitsturen en uitbetalen van de tolken VGT. De richtlijnen om een tolk aan te vragen ontvangt u rechtstreeks van het CAB.

Het adres van het CAB is:

Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB)
Dendermondesteenweg 449
9070 Destelbergen
tel. 09/228.28.08 - fax 09/228.18.14 – GSM 0473/92 33 11
e-mail onderwijs@cabvlaanderen.be
www.cabvlaanderen.be

5. VERGOEDEN VAN DE TOLK VGT

De tolkprestaties worden gefinancierd door AgODi. De uitbetaling van het honorarium van de tolk gebeurt door het CAB. Het is van belang dat kan worden nagegaan hoe de voorziene middelen worden aangewend. Via de maandstaten bevestigen de betrokken leerlingen, studenten of cursisten en leerkrachten van de school dat bepaalde tolkprestaties werden uitgevoerd. De maandstaten worden ook gebruikt om na te gaan of de leerling, student of cursist zorgvuldig omgaat met de tolkuren. De prestatie wordt op de maandstaat afgetekend door de leerkracht van de school of de meerderjarige student of cursist. Voor een tijdige uitbetaling is het belangrijk dat de maandstaten correct en nauwkeurig worden ingevuld en tijdig door de tolk worden opgestuurd naar het CAB.

Om de tolkuren van de leerling, student of cursist optimaal te benutten, wordt iedere afwezigheid of wijziging met gevolgen voor een voorziene tolksituatie zo snel mogelijk aan het CAB gemeld. In het belang van de leerling, student of cursist moet kunnen worden aangetoond wanneer deze melding bij het CAB is gebeurd. In de richtlijnen van het CAB kunt u lezen wanneer en hoe u een tolkprestatie kunt annuleren.

Het is belangrijk dat de tolkopdrachten tijdig worden afgemeld, want bij een te late afmelding wordt de tolk in sommige gevallen alsnog vergoed hoewel er geen prestaties werden geleverd. Door het grote tolkentekort bestaat ook het risico dat andere leerlingen, studenten of cursisten die een tolk wensen zonder tolk blijven zitten. Zelfs bij een afmelding binnen de 48 uur moet dit zo snel mogelijk gecommuniceerd worden met het CAB zodat er alsnog een vervangopdracht kan gevonden worden voor de tolk.

Bovendien worden deze niet gepresterde uren beschouwd als “verloren gegane tolkuren” en in sommige gevallen verrekend met de tolkuren van de leerling, student of cursist. Na afloop van het school- of academiejaar wordt per leerling, student of cursist bekeken of er op deze

manier opvallend veel uren “verloren zijn gegaan”. In dat geval loopt de leerling, student of cursist het risico om het volgende school- of academiejaar slechts een beperkte toekenning van tolkuren te krijgen (cfr. hoger vermelde omzendbrief).

Tolkuren die niet of te laat worden afgemeld bij het CAB, worden in sommige gevallen door AgODi niet ten laste genomen. Het CAB zal deze tolkuren aanrekenen aan de school. Indien de school niet zelf verantwoordelijk is, kan de school dit desgewenst op haar beurt aanrekenen aan de leerling, student, cursist of ouders (zie 5.2.2).

Om al deze redenen is het belangrijk dat zowel de school als de ouders van de leerling, de student of de cursist zelf de wijzigingen met betrekking tot voorziene tolkopdrachten zo snel mogelijk online verwittigen aan het CAB: online (www.tolkaanvraag.be) of indien dit niet kan, het CAB telefonisch of via SMS verwittigen.

Op de website van het CAB vindt u meer informatie over het afmelden van een tolkopdracht. [Klik hier voor de uitleg in VGT](#)
[Klik hier voor de uitleg in Nederlands](#)

5.1 TIJDIGE AFMELDING VAN DE TOLK VGT

Voor een tijdige afmelding van de tolkopdracht brengt u het CAB en de tolk hiervan uiterlijk 48 uren voor de aanvang van de tolkopdracht op de hoogte. Die 48 uren worden alleen geteld tijdens de werkdagen. De weekends worden niet meegerekend. De jaarlijkse feestdagen (of de sluitingsdagen die daardoor het gevolg zijn) worden evenmin meegeteld. Wanneer de afmelding binnen de 48 uren voor de aanvang van de tolkopdracht gebeurt, is er sprake van een te late afmelding. Bij een tijdige afmelding heeft de tolk VGT geen recht op een vergoeding. Deze uren worden niet verrekend met de tolkuren van de leerling, student of cursist.

5.2 TE LATE AFMELDING (TLA) VAN DE TOLK VGT

Een te late afmelding van de tolkopdracht gebeurt tijdens de laatste 48 uren die voorafgaan aan de opdracht (weekends en feestdagen niet meegerekend). In het geval van een te late afmelding moet de tolk toch worden vergoed, want de te late afmelding heeft meestal tot gevolg dat de tolk geen andere tolkopdracht kan vinden en inkomensverlies lijdt.

Als het begin van de tolkopdracht binnen de 48 uren valt, dan worden alle aangevraagde uren uitbetaald aan de tolk. Een aanvraag kan ook bestaan uit meerdere opdrachten. Bij een afmelding van een hele aanvraag wordt per opdracht³ bekeken of het tijdstip van afmelding al dan niet binnen de 48 uren valt.

³ Een tolkopdracht van eenzelfde tolk bij eenzelfde leerling voor aaneengesloten lestijden, al dan niet onderbroken door een kleine pauze (speeltijd) wordt beschouwd als één tolkopdracht. De reële middagpauze in de school schort altijd de berekening van de tolkuren op. Dit betekent dat de voormiddagprestatie aan de middagpauze stopt en daar wordt afgerond. De namiddagprestatie begint na de middagpauze en wordt eveneens afgerond. (zie ook 3. Afronding tolkuren)

5.2.1 TLA VERGOED DOOR AGODI

Sommige te laat geannuleerde tolkprestaties komen in aanmerking om te worden vergoed door AgODi. Dit is het geval wanneer de afmelding het gevolg is van een oorzaak waar de leerling, student of cursist geen invloed op heeft. Zo kan bijvoorbeeld de leerkracht van de dove leerling, student of cursist plots afwezig zijn of kan de leerling, student of cursist gewettigd afwezig zijn.

Voorbeelden van een gewettigde afwezigheid zijn:

- De leerling, student of cursist wordt plots ziek
- De leerling, student of cursist kan door een ongeval niet komen
- De leerling, student of cursist geraakt door weersomstandigheden niet op school
- ...

De school waakt over de afwezigheden van de leerlingen. Kleuters en leerlingen uit het leerplichtonderwijs dienen een afwezigheid in functie van de uitbetaling van een tolkprestatie te wettigen aan de school via een schriftelijk bewijs. Enkele voorbeelden van schriftelijke bewijzen zijn een doktersbriefje, een bewijs van niet-aangekondigde staking van het openbaar vervoer of autopech,... De school laat binnen de 10 dagen na de tolkopdracht aan het CAB weten of het al dan niet een gewettigde afwezigheid betreft.

Studenten hoger onderwijs en cursisten uit het volwassenenonderwijs bezorgen dit schriftelijk bewijs rechtstreeks aan het CAB.

In geval van plotse ziekte van de leerling, student of cursist verwittigt hijzelf (of een ouder) het CAB of de tolk vaak rechtstreeks. Niettemin is het veilig dat **de school het CAB toch altijd schriftelijk verwittigt**. Zo wordt vermeden dat de leerling, student of cursist of de ouders denken dat de instelling het CAB verwittigt, en vice versa, waarbij uiteindelijk niemand het CAB verwittigt en de tolk toch moet betaald worden. Voor onwettige afwezigheden kunnen de tolkuren van de leerling, student of cursist niet aangewend worden. Gelieve het CAB onmiddellijk te verwittigen bij vermoeden van onwettige afwezigheid zodat kan vermeden worden dat een rekening hoog zou oplopen.

In geval van een gewettigde afwezigheid van de leerling, student of cursist of van de leerkracht zal de tolk worden vergoed door AgODi.

5.2.2 TLA NIET VERGOED DOOR AGODI

In sommige gevallen zal AgODi de tolkprestaties niet vergoeden.

Indien het een ongewettigde afwezigheid betreft is de gebruiker (i.e. de leerling, student, cursist of zijn ouders) of de school verantwoordelijk voor het vergoeden van de tolk.

Enkele voorbeelden van situaties waar de gebruiker de kosten voor de tolk zelf moet betalen:

- De leerling, student of cursist vergat uit slordigheid de tolkopdracht af te gelasten
- De leerling, student of cursist wist al lang dat de tolkopdracht niet zou doorgaan, maar vergat om de tolkopdracht af te melden
- De leerling, student of cursist heeft zich verslapen en was hierdoor niet aanwezig
- De leerling, student of cursist spijbelt

- De leerkracht verwittigt een week vooraf (in de les of via online studentenkalender van de school) dat een les niet doorgaat. De leerling, student of cursist vergeet dit te melden aan de contactpersoon of CAB.
- De leerling, student of cursist geraakt niet op school door een staking van het openbaar vervoer die ruim op voorhand (i.c. meer dan 48u) werd aangekondigd
- ...

Indien de fout voor de te late afmelding bij de school ligt, dient de school de tolk te vergoeden.

Dit is ook het geval wanneer tolkprestaties worden geleverd die in strijd zijn met deze richtlijnen. Het niet naleven van de richtlijnen kan eveneens aanleiding geven tot het verlies van tolkuren. Ook tolkuren die ingevolge te voorziene wijzigingen, zoals excursies, deliberaties, ..., niet of te laat werden afgemeld bij het CAB, worden door AgODi niet ten laste genomen.

Er mogen geen bijkomende kosten voor tolkuren Vlaamse Gebarentaal worden doorgerekend aan de betrokken leerling, student of cursist of zijn ouders.

6. STOPZETTING VAN OPLEIDING

Indien de leerling, student of cursist zijn of haar studies (in uw school) beëindigt, dan vervalt de toekenning voor tolkuren. De stopzetting van studies wordt gemeld via e-mail aan de cel Speciale Onderwijsleermiddelen.